

משלם לישראל. איזכור זה הוא בעל משך מעות רבה בשעה שבאמצעות הברית משולל משבר כלכלי. מקצצים את קיצבות הסעד ויש מיליונים רבים של מחוסרי-עבודה.

כך הזכיר ג'ורג' בול, מי שהיה סגן שר החוץ בימי ג'ון קנדי ולינדון ג'ונסון. במארמר שפורסם בהבלטה רבה בניו-יורק טיימס, כי "הסיוע האמריקאי לישראל מגיע בערך ל-2.7 מיליארד דולאר לשנה — 750 דור לאר לנפש בישראל, שיש בה אוכלוסייה של 3.5 מיליון. פירוש הדבר כי כל מישפחה אמריקאית בת חמש נפשות מעניקה לישראל 70 דולאר לשנה... וגם מיספר זה אינו מלא".

במושגים ישראלים: כל מישפחה בישראל מקבלת כמיליון לירות בשנה מידי האמריקאים.

אולם קברניטי וושינגטון חוררים ומצרי הירים כי אין בכוננתם לנקוט עיצומים כלפי ישראל ולצמצם את אספקת הכסף והנשק לממשלת-ישראל.

אם כן, על מה סובכים האמריקאים? על כרשרשו של שימעון פרס שהפיל את מנחתם בגין?

זהו אבסורד. או שהאמריקאים מתכווניים בכל זאת, בסתר ליבם, להפעיל עיצומים אחרי זמן-מה, אחרי שיתברר כי דעת-הקהל האמריקאית, וביכללה גם הישראלית, מסכימה לכך — או שהתוכנית כולה תמות מוות טבעי, כפי שמתו כל הי תוכניות האמריקאיות הקודמות מסוג זה. ואכן, זוהי תיקונתם של אנשי בגין. הם יכולים להצביע על כך שכל נשיא אמריקאי פרש מאז מולחמת ששת-הימים פתח את שילטונו בתוכנית או ביוזמה כזו שהי במרחב, ושכל תוכנית כזאת מתה מוות טבעי עוד פני ההתנגדות הנמרצת של ישראל והדרך בני היהודי באמריקה.

כך קרה בין השאר —

● **לתוכניתו של ויליאם רוג'רס, בתקופה הראשונה של ממשלת רייצ'רד ניקסון.** רוג'רס הציע להחזיר לערבים את כל השטחים שנכבשו, תוך "תיקוני-גבול מיועשים" תמורת שלום מלא. או אמרה גולדה מאיר, כפי שהזכיר השבוע בגין, כי ממשלת-ישראל, שתי שנות בתוכנית זו, תהיה "בוגדת" וזכתה בתמיכה מקיראל-קיר בכנסת. התוכנית מתה.

● **לדיבורים על "הערכה חדשה של המדיניות האמריקאית" בימי שילטונו של ג'רי פורד.** נסיונו של הנרי קסינג'ר להכריח את ישראל לעי שות הסכמי-נייט עם ירדן, תוך החזרת יריחו למלך חוסיין כמעשה סימלי, הוחק באיבו.

● **ליוזמתו של ג'ימי קארטר, שהחל מדבר על "מודת לפס" סינים.** סיסמה זו נשכחה מייד. הצי-הרה האמריקאית-סובייטית מה-1 באוקטובר בר 1977, שדיברה על "הוכחות לגיטימיות של העם הפלסטיני, בטלה למעשה כעבור כמה ימים בלבד. אחרי שמשא דיון שוגר לווינגטון ואיים על קארטר.

● **רגן עוד חדש בעסק. האנשים סביבו הם חובכים. בגין יבוא לקוות כי יצליח לפרש גם את התוכנית החדשה, אם יצליח לגייס את יהודי ארצות-הברית. הוא בוודאי יתעלם מן התוכנית אם לא יופסק הסיוע האמריקאי לישראל.**

ההוכחה לכך כבר הודיעה הממשלה הישראלית על התחלפות חדשה — סטירת-לחי פומבית ומצלצולת ארצות-הברית.

מדינה בדרך

ג **לגבי הערבים המצב לוסה ערפל סמך — בניגוד לרושם השיטחי.**

כל ערבי יודע שתוכנית השדר לנת לחלוטין את עיקרון ההגדרה העצמית של הפלסטינים, והמתח חייבת להפעיל את מלוא הכוח של ארצות-הברית כדי למנוע את הקמתה של מדינה פלסטינית, אינה

הסיבה היחידה בכנסת השביעית ש'תמכה בתוכנית היתה טיעון העולם הזה — כוח חדש.

לכל היותר יכול חוסיין לבוא עכשיו אל המישפחה הערבית רומר: לנו די לפעול כבא-כוח זמני, לקבל בחזרה את השטחים מירשאל, וזהעביר אותם לאש"ף.

גישה כזאת עשויה — אולי! — להתיקל על דעת עמיתיו, ויתכן כי גם באש"ף תימצא תמיכה לכך, אם יתן חוסיין את מלוא הערבות לשיתוף-פעולה הדוק ורי צוף עם אש"ף. אך גם זה מוטל בספק. על כל פנים, ברור כי חוסיין ימשיך לנהוג בוהירות מירבית, בפיקחות הרגילה שלו, שאיפשרה לו להישרד חרף כל המשברים. הוא לא יתאבד לסוכת שימעון פרס.

על אחת כמה וכמה נכון הדבר לגבי הי מישטרים הפרואמריקאיים האחרים. הם לא יפכו לפתע חסידי קמפ-דייוויד, רק מפני שהנשיא רגן החליט לחזור לתוכן המקורי של ההסכם, אשר רוקן מכל תוכן על-ידי בגין. קשה היה לערבים לקבל את הסכם-האוטונומיה גם כשהיה עדיין חדש וטרם נגרה והיה שאכן יעניק לפלסטיני גישה בגדה וברצועה שילטון של ממש, כמיסדרון לטרקלין המדינה הפלסטינית העצמאית. עכשיו קשה הרבה יותר לשכנע מישו שהדבר רציני.

אמנם, רגן משתדל מאוד בנאומיו. הוא אמר בפעם הראשונה דברים מפורשים: "אני רוצה לוודא לגמרי כי העמדה האמריקאית תובן בצורה ברורה: המטרה של תקופת-מעבר זו (האוטונומיה) היא העברת מסודרת ובדרכי-שלום של הסמכות מישראל לתושבים הפלסטיניים של הגדה המערבית ועזה".

כדומר: מדינה בדרך.

מאז חתימת ההסכם, לא נאמרו דברים כה מפורשים על מהות ההסכם. אך מי יאמי עתה כי בגין יסכים לכך אי-פעם? ומי אצל הערבים יאמין לשימעון פרס ול-מיפלגת-העבודה, שתמכו במילחמת-הלבנון בכל שלב ושלב, תוך הסתייגויות חסרות-ערך המפרטים?

רצועה על הצוואר

● **עבור זמן רב עד שיתברר אם יש סיכוי לכך שהתוכנית תישא את משלה, בצורת הסדר-שלום במרחב. הדבר תלוי בגורמים רבים, ובין השאר:**

● הצלחת המערך לחזור לשלטון בישראל.

● יחסם של יהודי ארצות-הברית לממשלת-בגין.

● הצלחת חוסיין להגיע להסכם של שיתוף-פעולה עם אש"ף, שיאפשר לו לי הצטרף למשא-ומתן על האוטונומיה.

● גיבוש הכוחות בתוך אש"ף עצמו.

● יחסי-הכוחות בעולם הערבי.

● כל זה יתברר רק בתהליך ארוך. השבוע היו רק כמה סימנים ראשוניים. בין השאר:

● המנהיגים של המימסד היהודי בי אמריקה סירבו להסתייג חרמשמעת מתוכנית-בגין.

● בישיבה רבת-חשיבות של הוועד-הפועל של אש"ף בתוניס, מנע יאסר ער-פאת את דחיית התוכנית האמריקאית על הסף.

● כל מלכי המדינות הערביות ונשיאיהן, שבאו לעיר פאס במארוקו, ערכו קבי-לפאס. בכך הדגישו את מעמדו החדש של ראש אש"ף כגיבור העולם הערבי. אלה הם סימנים לעתיד. מה שקורה בי הווה הוא ברור ומייד:

● **במכה מוחצת אחת הרס רגן את כל האשלייות שנפוצו בירשאל — בעזרת מכונה כבירה של שטי פת-מות — כאילו היתה מולחמת-הלבנון ניצחון מדיני לישראל.**

נאמו הוכיח בצורה חרמשמעת כי הרפתקה צבאית זו של הממשלה וארבי אל שרון צבאית בכישלון מדיני מוגנמט לי, ופגעה בצורה החמורה ביותר דווקא במטרות שאותן היא באה לשרת.

רגן נוהג בישראל כפי שאדון נוהג כלפי כלבו. אחרי שנתן לו להשתולל קצת ול-היבא על עצם, הוא גשם את הרצועה על צווארו.

השאלה היחידה היא מהו אורך הרצועה, שבו תוביל עכשיו את צות-הברית את ממשלת-בגין שרון, שהשניאה את עצמה עליה בצורה שאין לה תיקון.

בגין בווינגטון. היום העצוב ביותר בחייו...

מעניינת ביותר עמדתו של המלך חוסיין. נראה כי נתן לשליחים האמריקאיים להבין כי יראה בעין טובה תוכנית כזאת — אך מעטים בעולם הערבי מאמינים כי אכן התכוון ברצינות לקבלה. עצם פירסום הי תוכנית מחוק את מעמדו, אך מאן ארוכה הדרך לביצוע.

בניגוד לאמריקאים, יודע המלך חוסיין היטב כי אש"ף לא חוסל במולחמת-הלבנון, אלא קהיפך. כן-חז גדל.

אחרי הסינון המר שלו בעבר, כאשר נתי שב כבוגד וכסוכן אמריקאי-ציוני והיה צפוי בכל עת להספיק בארצות-הנשקשות בחייו, למד חוסיין לקח. הוא מקיים כיום יחסים טובים עם אש"ף, מכריז בכל הזדמנות כי אש"ף הוא בעל-היבית בגדה ובר-עזה, ונהנה משני העולמות גם יחד — הוא גם בעל-ברית לאמריקאים וגם מקור בל במישפחה הערבית הלאומית.

יהיה זה טירוף מצד חוסיין לקבל על עצמו את הגדה והרצועה. על מיליון וחצי הפלסטיניים הלאומניים, שבהן בניגוד לרצונם ולרצון אש"ף, כסוכן אמריקני ציוני. משום-כך התנגד לקמפ-דייוויד, ומי שום כך הוא גאלץ גם עתה לנהוג בוהי רות רבה.

יכולה להביא פיתרון של ממש. ההתעלמות הטוטאלית מעצם קיום אש"ף — מילבד האיזכור שאש"ף נחל "תבוסה צבאית" — מרוקנת את התוכנית מראש מכל ערך מעשי לטווח ארוך.

ברור עתה מדוע פעלה הממשלה האמריקאית בימי המילחמה במרץ כה רב כדי להעלים ולטשטש את הצהרות-השלום של יאסר ערפאת בבירות ושל עיצאם סר-טאווי בפאריס. הצהרות אלה היו עלולות להפריע ליוזמה שהתגבשה מאחרי הקלעים — בלי אש"ף ונגדו.

כול ערבי ישמח על התבוסה האמריקאית שווינגטון לא תסכול את סיפוח הגדה והרצועה, או את המשך השליטה הישראית עליהן, וכי היא דורשת את הקפיאת ההתנחלויות. הדישה הנגדית להכרה ערבית בישראל אינה מבהילה את רוב המדינות הערביות ואש"ף, שכבר הביעו את נכונותן להעניק הכרה זאת במיגרי רת של הסדר כללי.

אך ההתעלמות האמריקאית מורישתם האלמנטרית של הפלסטינים לעצמאות לאומית כימעט ואינה מאפשרת למישטרים ערביים הפרו-אמריקאיים לתת יד לכיצוע התוכנית.